

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Constantin Gurschi,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Edineț din 19 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2013, în privința inculpatului

***Focov Alexandr Egor**, născut la 07 decembrie 1972, originar și locuitor al or. Edineț, str. Șoseaua Bucovinei 5, ap. 1, cetățean al R. Moldova, anterior condamnat:*

1) la 20 noiembrie 2001, prin sentința Judecătoriei Edineț, în baza art. 89 Cod penal (1961) la 12 ani închisoare;

*în instanța de fond:
în instanța de apel:
în instanța de recurs:*

*Termenul de examinare a cauzei
01 aprilie – 19 aprilie 2013,
20 mai – 10 octombrie 2013,
11 februarie – 19 martie 2014;*

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 19 aprilie 2013, Focov Alexandr a fost condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, începînd din 19 aprilie 2013, deducîndu-se durata arestului preventiv de la 07 februarie pînă la 19 aprilie 2013.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 06.02.2013, orele 23:00, Focov Alexandr, aflîndu-se în oșpeție la Savvin Eduard, care temporar locuia în or. Edineț, str. Staroobreacesk 27, în timp ce discutau în privința unui conflict din trecut, cu scopul de a-l speria, i-a aplicat ultimului o lovitură cu un cuțit, cu lungimea lamei de 10.6x1,6 cm, pe care l-a scos din buzunar, în piept, pe stînga, cauzîndu-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de plagă la cutia toracică pe stînga, penetrantă în cavitatea pleurală cu lezarea plămînelui stîng.

Instanța a reținut că, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 88 din 08.02.2013, la partea vătămată s-a constatat plagă la cutia toracică pe stînga

penetrantă în cavitatea pleurală cu lezarea plămânului stîng, care a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui corp tăietor-întepător, posibil cu cuțitul prezentat, la data indicată, și care se califică ca vătămare gravă, periculoasă pentru viață.

Probele administrate, inclusiv declarațiile inculpatului, a părții vătămate, a martorilor Anošco și Hadîrcă, dovedesc lipsa în acțiunile inculpatului a intenției de a omorî victima, precum și a faptul că cineva i-ar fi împiedicat în realizarea acestei intenții. Or, imediat după aplicarea loviturii cu cuțitul părții vătămate, inculpatul s-a aflat încă circa 5 minute împreună cu ultimul și în preajma acestuia, în aceeași odaie, și la rugămintea lui, dînsul i-a dat un ștergar cu scopul de a-i opri scurgerea sîngelui. Tot în același interval de timp, la rugămintea părții vătămate, a mers în căutarea concubinei ultimului pentru a-i solicita să cheme ambulanța întru acordarea ajutorului medical. Aceste circumstanțe denotă existența în acțiunile inculpatului a intenției de cauzare a leziunilor grave părții vătămate, intenție de fapt realizată.

Ca urmare acțiunile inculpatului au fost reîncadrate din prevederile art. 27,145 alin. (1) în cele ale art.151 alin. (1) Cod penal, ca vătămarea intenționat gravă a integrității corporale care este periculoasă pentru viață.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a luat în considerație că acesta este caracterizat pozitiv, întreține trei copii minori, starea sănătății lui, recunoașterea vinovăției, lipsa pretențiilor materiale din partea părții vătămate, existența condamnării anterioare la pedeapsă sub formă de închisoare și eliberarea din penitenciar cu puțin timp înainte de săvîrșirea infracțiunii, adică la 30.04.2011, prezența recidivei în acțiunile inculpatul și săvîrșirea infracțiunii în stare de ebrietate.

3. Procurorul a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 34, 82 Cod penal, la 8 ani închisoare.

Apelantul a invocat că acțiunile inculpatului au fost calificate incorect, or, probele administrate dovedesc că el a comis infracțiunea prevăzută la art. 27,145 alin. (1) Cod penal, ca tentativa de omor a unei persoane, ce nu a fost dusă pînă la capăt din motive independente de voința sa.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2013, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond a făcut o analiză amplă a dovezilor cercetate, iar concluziile privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal rezultă pe deplin din probele administrate, admisibile, pertinente și concludente, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Fapta constatată ca fiind dovedită este confirmată prin declarațiile inculpatului, părții vătămate și martorilor, care au fost audiați sub jurămînt într-o ședință publică.

Mai mult, pe tot parcursul urmăririi penale inculpatul nu a negat faptul că i-a aplicat părții vătămate o lovitură cu cuțitul în piept în timp ce discutau despre un conflict din trecut, însă nu a avut intenția de a-l omorî, mai ales că erau în relații bune. După ce i-a cauzat lovitura, a scos cuțitul și, la rugămintea părții vătămate i-a dat un ștergar pentru a opri sîngele, apoi a mers în altă odaie pentru a-i spune concubinei ultimului să cheme ambulanța, și doar după acesta a plecat acasă. Să fi

dorit moartea lui Savvin Eduard, el avea posibilitatea de a-l omorî, deoarece timp de aproximativ 5 minute s-a aflat în locuință împreună cu el și nimeni nu-l împiedica să facă acest lucru.

Totodată, din declarațiile martorului Vasile Hadîrcă s-a constatat că, după ce i-a aplicat lovitura cu cuțitul părții vătămate, inculpatul a fugit din locuință deoarece s-a speriat.

Conform art. 27 Cod penal, tentativa de omor intenționat se săvârșește numai cu intenție directă, adică atunci când acțiunile vinovatului demonstrează că el a prevăzut survenirea morții, dorea aceasta, dar sfârșitul letal nu a survenit din cauza circumstanțelor ce nu depind de voința lui.

Astfel, argumentul procurorului privind faptul că intenția inculpatului era de a omorî partea vătămată, dar nu de a-i cauza leziuni corporale acestuia este neîntemeiat, fiindcă tentativa de omor premeditat este posibilă doar în prezența unei intenții directe, însă, conform materialelor cauzei, în urma cercetării judecătorești nu s-a constatat intenția premeditată a inculpatului de a cauza părții vătămate moartea.

Teoria dreptului penal precum și practica judiciară nu recunosc tentativa de omor cu intenție indirectă. În acest sens sunt călăuzitoare prevederile pct. 3) al Hotărîrii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție din 15.11.1993 Cu privire la practica judiciară în cauzele despre omor premeditat, din care rezultă că tentativa de omor este posibilă numai cu intenție directă, adică atunci când acțiunile vinovatului demonstrează că el a prevăzut survenirea morții, dorea aceasta, dar sfârșitul letal nu a survenit din cauza circumstanțelor ce nu depind de voința lui.

După cum rezultă din probele administrate pe cauză, inculpatul nu a dorit să-l omoare pe Savvin Eduard și nu avea un asemenea scop. După lovitura cu cuțitul, inculpatul i-a acordat ajutor și n-a întreprins nimic pentru a-și realiza careva planuri de omor, deși în timpul cât dînsul s-a aflat de unul singur în încăperea cu victima, în caz de ar fi urmărit această intenție, a avut posibilitatea și ar fi procedat la obținerea rezultatului.

Acțiunile real săvârșite demonstrează doar intenția inculpatului de vătămare intenționată gravă a integrității corporale care este periculoasă pentru viață, intenție care el a și realizat-o.

Prin urmare, calificarea faptei în baza art. 151 alin. (1) Cod penal este corectă, iar sentința instanței de fond este legală și întemeiată.

Instanța de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit art. 75 Cod penal.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul a invocat că instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că, după aplicarea loviturii cu cuțitul de către inculpat victimei, martorul Anășco Angela a ieșit imediat afară și a strigat în ajutor, la ce inculpatul a plecat de la locul faptei.

Instanța de judecată nu a ținut cont nici de alte probe prezentate și examinate în ședința de judecată, care în cumul dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, și anume de procesul-verbal de cercetare la fața locului, de raportul de expertiză medico-legală nr. 88 din

08.02.2013.

Faptul că inculpatul i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea pieptului părții vătămate, circumstanțele comiterii crimei și urmările celor întâmplate, indică direct că intenția inculpatului era îndreptată la omorul lui Savvin Eduard.

Această intenție se dovedește prin atacul intensiv și rapid, caracterul obiectului cu care a fost comis atacul - a fost folosit un cuțit, ceea ce indică asupra dorinței inculpatului de a duce la bun sfârșit intenția criminală îndreptată la omorul lui Savvin Eduard, caracterul loviturii, localizarea și gravitatea leziunilor - aplicarea loviturilor în regiunea pieptului pe partea stînga, cu cauzarea de leziuni corporale sub formă de plagă tăiată-înțepată penetrantă în cavitatea pleurală cu lezarea plămînelui stîng, care este un organ vital important.

În drept recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

În primul rînd, potrivit art. 420 alin. (1) Cod de procedură penală, deciziile pronunțate de curțile de apel ca instanțe de apel pot fi atacate cu recurs.

Dar, conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că recursul ordinar este fondat în drept și pe temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cum ar fi că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel (pct. 5 din decizie).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete din apel nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, omițîndu-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori în aspectul vizat.

Rezultă, că recursul de pe rol în această parte nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al procurorului cu circumstanțe în fapt și în drept care ar agrava situația inculpatului și care ar justifica acest recurs.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

În al doilea rînd, potrivit conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

Se atestă, însă, că motivele specificate în recursul ordinar și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, nu au fost invocate și în apel (*pct. 3 și 5 din decizie*).

Prin urmare, în aspectul vizat recursul ordinar nu are suport legal.

În al treilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în baza împrejurărilor relevate în partea descriptivă a sentinței instanței de fond și deciziei instanței de apel, inclusiv cele reproduse în pct. 2 și 4 din prezenta decizie, se atestă că, în raport cu motivele invocate în recursul ordina, ambele instanțe au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept prezente în cauza penală în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și dispozițiilor de drept material, instanța de apel pronunțându-se în mod argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzatorului, determinând o încadrare juridică corectă a acțiunilor inculpaților în baza art. 151 alin. (1) Cod penal (*f.d. 151, 217, pct. 1, 2, 4 din decizie*).

Mai mult, concluziile ambelor instanțe coroborează și cu următoarele circumstanțe.

Articolele 145 alin. (1) și 151 alin. (1) Cod penal, prevăd răspundere penală pentru, respectiv, omorul intenționat al unei persoane și vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

Conform art. 17 Cod penal, se consideră că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conștient, survenirea acestor urmări. În corespundere cu art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Potrivit art. 27 Cod penal, se consideră tentativă de infracțiune acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.

Din prescripțiile de drept enunțate rezultă că omorul intenționat este lipsirea ilegală și intenționată de viață a unei alte persoane. Absența urmării prejudiciabile, adică a morții cerebrale, demonstrează că omorul s-a întrerupt la etapa de pregătire sau de tentativă. Tentativa de omor poate fi întreruptă, neterminată, dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională. În alte cazuri, tentativa de omor poate fi una perfectă, terminată, atunci când făptuitorul depune toate eforturile pe care le consideră necesare pentru lipsirea de viață a victimei și care în realitate au fost necesare pentru aceasta, fără ca fapta să-și fi produs efectul. Renunțare de bunăvoie la săvârșirea infracțiunii de omor intenționat este încetarea de către făptuitor a acțiunilor îndreptate nemijlocit spre săvârșirea omorului intenționat, dacă făptuitorul era conștient de posibilitatea consumării infracțiunii. Făptuitorul nu poate fi supus răspunderii penale pentru omor intenționat, dacă a renunțat, benevol și definitiv, să ducă pînă la capăt activitatea infracțională. În același timp, acesta este supus

răspunderii penale numai în cazul în care fapta săvârșită conține o altă infracțiune consumată.

În speță, este constatat prin probele administrate că inculpatul, fiind conștient de posibilitatea consumării infracțiunii de omor, s-a limitat doar la vătămarea intenționată gravă a integrității corporale a părții vătămate și această circumstanță relevă că el de la începutul acțiunilor infracționale nu a urmărit intenția de a săvârși omorul victimei (*f.d. 151, 217, pct. 1, 2, 4 din decizie*).

Prin urmare, instanțele corect au efectuat încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în dependență de intenția acestuia și consecințele survenite, adică în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, ca vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viață.

Împrejurările nominalizate denotă în mod concludent că instanțele de fon și de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că faptei săvârșite de inculpat i s-a dat o încadrare juridică corectă, adică că recursul de pe rol este și unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Dat fiind că recursul ordinar nu îndeplinește cerințele legale de conținut și este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătorei Edineț din 19 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2013, în privința inculpatului Focov Alexandr Egor, deoarece nu îndeplinește cerințele legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, semnată la 10 aprilie 2014, pronunțată la 16 aprilie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

19 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Constantin Gurschi,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Edineț din 19 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2013, în privința inculpatului

Focov Alexandr Egor, născut la 07 decembrie 1972, originar și locuitor al or. Edineț, str. Șoseaua Bucovinei 5, ap. 1, cetățean al R. Moldova, anterior condamnat:

1) la 20 noiembrie 2001, prin sentința Judecătoriei Edineț, în baza art. 89 Cod penal (1961) la 12 ani închisoare;

În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Edineț din 19 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2013, în privința inculpatului Focov Alexandr Egor, deoarece nu îndeplinește cerințele legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 16 aprilie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco